

Vergaderjaar 2016–2017

34 576

Holland Casino

A/ nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 14 oktober 2016. De wens over de voorgenomen rechtshandeling nadere inlichtingen te ontvangen kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk 23 november 2016.

Het oordeel dat de voorgenomen rechtshandeling een voorafgaande machtiging bij de wet behoeft kan door een van beide Kamers worden uitgesproken uiterlijk op 23 november 2016 dan wel binnen veertien dagen na het verstrekken van de in de vorige volzin bedoelde inlichtingen.

Bij deze termijnen is rekening gehouden met de recesperiode van de Tweede Kamer

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 oktober 2016

In mijn brief van 11 mei 2016 over de toekomstplannen van Holland Casino heb ik u gemeld dat het kabinet er de voorkeur aan geeft de rechtsvorm van Holland Casino te transformeren van een stichting naar een naamloze vennootschap (NV). Middels deze brief leg ik u mijn voornemen tot oprichting van de rechtspersoon Holland Casino NV voor conform artikel 34 van de Comptabiliteitswet.

Op basis van artikel 34, tweede lid, van de Comptabiliteitswet moet over het voornemen tot het (doen) oprichten van een rechtspersoon overleg worden gevoerd met de Algemene Rekenkamer. Na de voorlegging van het voornemen heeft zowel uw Kamer als de Eerste Kamer 30 dagen de tijd om op het voornemen tot oprichting van deze rechtspersoon te reageren. Hierbij leg ik u de concept statuten voor alsmede de brief met het advies van de Algemene Rekenkamer¹. Hieronder zal ik nader ingaan op de gekozen rechtsvorm, de technische uitwerking van de transformatie, financiële consequenties en een reactie op het advies van de Algemene Rekenkamer.

Gekozen rechtsvorm

Zoals gezegd is de rechtsvorm van Holland Casino op dit moment een stichting. Dit betekent dat de staat geen aandelen bezit van de onderneming. De statuten zijn zo ingericht dat de staat over het algemeen de bevoegdheden heeft die gelijk zijn aan die van een aandeelhouder in een kapitaalvennootschap. Desalniettemin acht ik het van belang dat de stichting wordt getransformeerd in een kapitaalvennootschap. Dat past beter bij de bedrijfsmatige activiteiten van Holland Casino en zorgt voor eenheid in de ondernemingsstructuur van de deelnemingenportefeuille. Daarnaast is in het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de kansspelen in verband met de modernisering van het speelcasinoregime (Kamerstuk 34 471) en het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

kansspelen, de wet op de kansspelbelasting en enkele andere wetten in verband met het organiseren van kansspelen op afstand (Kamerstuk 33 996) voorzien dat vergunningen slechts worden verleend aan kapitaalvennootschappen. Daarmee is een wijziging naar een kapitaalvennootschap voor Holland Casino een vereiste om die beleidsvoornemens voort te kunnen zetten. Holland Casino zal worden getransformeerd tot een naamloze vennootschap, waarbij de staat rechtstreeks de uitstaande aandelen in de naamloze vennootschap zal gaan houden. Bijkomend voordeel daarvan is dat de staat de aandelen kan overdragen aan een andere partij. Daarmee maakt de transformatie een privatisering mogelijk.

Technische uitwerking transformatie

De transformatie zal plaatsvinden door middel van een afsplitsing van het hele vermogen van de stichting (alle activa en passiva) naar de nieuw op te richten NV. De stichting verkrijgt hiervoor in de plaats aandelen in de nieuw opgerichte NV en de stichting wordt daardoor 100% aandeelhouder van de NV. Op dat moment is de staat nog geen aandeelhouder. De stichting wordt vervolgens geliquideerd, waarbij de aandelen ten titel van liquidatie-uitkering worden overgedragen aan de staat. Hierdoor wordt de staat aandeelhouder van Holland Casino.

De transformatie van een stichting naar een naamloze vennootschap vindt dus niet plaats door middel van omzetting. De belangrijkste reden hiervoor is dat bij omzetting sprake is van zogenaamd «beklemd vermogen». Dit wil zeggen dat het vermogen dat ten tijde van de omzetting in de stichting aanwezig is, na omzetting enkel na toestemming van de rechter mag worden aangewend voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel van de stichting. Dit vermindert de flexibiliteit van de (toekomstige) bedrijfsvoering van Holland Casino NV en heeft mogelijk een waardeverminderend effect op de opbrengst bij een eventuele verkoop van Holland Casino. De gedachte achter het «beklemd vermogen» is te voorkomen dat het vermogen van de stichting anders wordt besteed dan oorspronkelijk was bedoeld. Aan deze achterliggende gedachte wordt ook via afsplitsing tegemoet gekomen. Daarnaast vermindert de afsplitsing de verhaalsmogelijkheden van schuldeisers niet. Bij de stichting Holland Casino is het doel het exploiteren van casino's in Nederland. De doelstelling zoals voorzien in de concept statuten van Holland Casino NV verschilt niet wezenlijk van de bestaande doelstelling en is niet in strijd met de openbare orde.

Er geldt een verzetstermijn van één maand na neerlegging van het splitsingsvoorstel bij het handelsregister, waarbinnen schuldeisers van Stichting Holland Casino verzet aan kunnen tekenen tegen het voorstel. De schuldeiser die verzet aantekent moet aannemelijk maken dat de verkrijgende rechtspersoon (Holland Casino NV) minder waarborgen biedt voor voldoening van zijn vordering dan de afsplitsende rechtspersoon (Stichting Holland Casino). Daarnaast moet hij aannemelijk maken dat de afsplitsende rechtspersoon onvoldoende plaatsvervangende waarborgen heeft gesteld. Het verzet slaagt niet als de schuldeiser dit niet aannemelijk maakt. Bij een overgang van het gehele vermogen onder algemene titel is het niet waarschijnlijk dat een dergelijk verzet kans van slagen heeft. Immers, het vermogen van Holland Casino NV is hetzelfde als het vermogen van Stichting Holland Casino bij afsplitsing.

Een nadeel van deze wijze van transformatie is dat er overdrachtsbelasting verschuldigd is tenzij er een beroep op een vrijstelling kan worden gedaan. Dit laatste is alleen mogelijk indien de stichting Holland Casino de aandelen in de NV Holland Casino drie jaar lang niet vervreemdt (vervreemdingsverbod). Aangezien de stichting geliquideerd wordt en de

staat de aandelen zal verkrijgen, betekent dit dat er overdrachtsbelasting van 6% afgedragen moet worden door Holland Casino NV. Daarnaast resulteert transformatie door afsplitsing (in plaats van omzetting) in een additionele stap doordat de stichting eerst geliquideerd moet worden voordat de staat aandeelhouder is van de NV. Het zal ongeveer twee maanden duren voordat de staat daadwerkelijk aandeelhouder zal worden van Holland Casino NV. Voor deze tussenliggende periode zal de staat zijn aandeelhoudersrechten in de NV via de (dan nog bestaande) stichting uitoefenen. De staat zal voor die periode als bestuurder van de stichting worden aangesteld.

De genoemde nadelen wegen niet op tegen de voordelen van flexibiliteit van de bedrijfsvoering en het mogelijke waarde-effect op Holland Casino en daarom ben ik van mening dat afsplitsing de passende methode is om de stichting te transformeren naar een naamloze vennootschap.

Governance

De staat zal zijn aandeelhouderschap in Holland Casino NV uitoefenen conform het beleid uit de Nota Deelnemingenbeleid rijksoverheid 2013.² De aandeelhoudersrechten en instrumenten van de staat zijn in de onderneming straks conform het Burgerlijk Wetboek en conform de standaard voor de statuten die de staat hanteert. Daarnaast zal Holland Casino NV waar mogelijk ook de Nederlandse Corporate Governance Code naleven.

Financiële consequenties transformatie

De afdrachten van de stichting zullen worden vervangen door dividend van de NV. Het dividendbeleid wordt door de aandeelhouder vastgesteld en zal dus niet wijzigen vanwege de transformatie.

Reactie op aandachtspunten Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer heeft aangegeven het van belang te vinden om u toe te lichten waarom er voor deze wijze van transformatie is gekozen en welke voor- en nadelen dit met zich brengt. Aan dit punt ben ik in deze brief reeds toegekomen.

De Algemene Rekenkamer heeft verder verzocht u toe te lichten hoe het bezoldigingsbeleid van de raad van bestuur na transformatie vorm krijgt. Het huidige bezoldigingsbeleid is in lijn met het beleid zoals uiteengezet in de Nota Deelnemingenbeleid rijksoverheid 2013. De transformatie zal geen effect hebben op het gevoerde bezoldigingsbeleid bij Holland Casino zo lang de vennootschap in handen is van de staat.

Ook heeft de Algemene Rekenkamer gewezen op enkele verschillen tussen de nieuwe statuten van Holland Casino NV en de statuten van de Nederlandse Loterij BV en gevraagd hier nader op in te gaan. De Algemene Rekenkamer merkte op dat in de statuten van Holland Casino niet was opgenomen dat de algemene vergadering bevoegd is besluiten van het bestuur aan haar goedkeuring te onderwerpen. Een dergelijke bepaling is te vinden in de statuten van Holland Casino in artikel 7.4.8. Een tweede verschil met de statuten van de Nederlandse Loterij BV is dat de profielschets en samenstelling van de raad van commissarissen niet wordt goedgekeurd door de aandeelhouder van Holland Casino NV, maar dat de aandeelhouder hierover geraadpleegd wordt. De wijze waarop dit is geregeld bij Holland Casino is conform de standaard statuten.

² Kamerstuk 28 165, nr. 165.

De statuten van de Nederlandse Loterij zijn tot stand gekomen door onderhandelingen tussen meerdere partijen. Daarnaast wijkt de governance bij de Nederlandse Loterij af, omdat er stemrechtloze aandelen zijn. Bij het opstellen van die statuten zijn enerzijds de informatierechten van de beneficianten geborgd en is anderzijds geregeld dat zij slechts stemrecht hebben op bepaalde onderwerpen.

Voorts heeft de Rekenkamer opgemerkt dat er geen bepaling is opgenomen in de statuten van de NV welke functies onverenigbaar zijn met een commissariaat bij Holland Casino. De reden daarvoor is omdat dit in de wet is voorgeschreven, artikel 2:160 BW. Deze bepaling is in de statuten van toepassing op Holland Casino verklaard en derhalve is het niet nodig dit ook op te nemen in de statuten.

De Algemene Rekenkamer vraagt verder aandacht voor haar onderzoeksbevoegdheid in de periode dat de afsplitsing al heeft plaatsgevonden maar de stichting nog niet is geliquideerd. In die periode zou het voor de Algemene Rekenkamer niet mogelijk zijn om onderzoek te doen bij de stichting, omdat op grond van de Wet op de kansspelen de onderzoeksbevoegdheid is beperkt tot de rechtspersoon die de vergunning houdt. Na afsplitsing zal dat Holland Casino NV zijn. Daarnaast heeft de Algemene Rekenkamer het risico benoemd dat de voorgenomen wijziging van de Wet op de kansspelen eerder in werking treedt dan het moment dat de stichting is geliquideerd. Met de wetswijziging komt de onderzoeksbevoegdheid van de Algemene Rekenkamer te vervallen. Gezien de korte periode die er tussen oprichting, liquidatie en overdracht van de aandelen zit, vind ik het niet opportuun om voor die korte periode een (wettelijke) voorziening te treffen.

Ten slotte is door de Algemene Rekenkamer ten aanzien van de privatisering van Holland Casino opgemerkt dat er op dit moment nog veel onduidelijkheid is over de financiële gevolgen. Zoals aangegeven in mijn brief van 11 mei 2016 zal ik u separaat over het verdere verkoopproces bij een nadere brief informeren. Zoals gebruikelijk bij voorgenomen verkooptransacties van de staat kan ik echter in het openbaar geen gedetailleerd inzicht geven in cijfers over de waardering van de onderneming of van de «nieuwe» licenties. Dit zou immers de onderhandelingspositie van de staat als verkopende partij verzwakken, waardoor de optimale opbrengst niet gehaald wordt. De wens om de rechtsvorm van Holland Casino in lijn te brengen met het beleid uit de Nota Deelnemenbeleid rijksoverheid 2013 staat los van de kabinetsplannen ten aanzien van privatisering.

Verder proces

De voorbereidingen voor de oprichting van de rechtspersoon zijn gestart. Op dit moment ligt er een adviesaanvraag bij de ondernemingsraad van Holland Casino over het voorgenomen besluit tot transformatie. Het voornemen is om de transformatie op 31 december van dit jaar te voltooien, zodat bij de start van het boekjaar gewerkt kan worden met de nieuwe structuur. Op dat moment zal ook de liquidatie van de stichting in gang worden gezet. Om ervoor te zorgen dat dit jaar de transformatie nog kan plaatsvinden, worden verdere voorbereidingen in gang gezet, waaronder de adviesaanvraag aan de ondernemingsraad en daarna het neerleggen van het splitsingsvoorstel bij het Handelsregister. Deze voorbereidingshandelingen kunnen de reactietermijn van 30 dagen die u heeft om op dit voorstel te reageren doorkruisen, maar hiermee worden geen onomkeerbare stappen gezet.

De Staatssecretaris van Financiën,
E.D. Wiebes